

DD-1901250202010201 Seat No. _____

M. A. (Sem. I) (CBCS) (W.E.F. 2019) Examination

March-2022

Economics

(Economics of Demography-1)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(2) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

- 1 વસ્તીશાસ્ત્રનો ખ્યાલ સમજાવો અને તેના કાર્યક્ષેત્રની ચર્ચા કરો. 14
- 2 વસ્તી વિષયક આંકડા મેળવવાના સ્ત્રોત તરીકે નોંધણી પદ્ધતિ અને નિદર્શન મોજણી સમજાવો. 14
- 3 ભારતમાં વસ્તી વિસ્ફોટના કારણો અને તેની અસરો જણાવો. 14
- 4 વસ્તીની આંતરરાષ્ટ્રીય વૃદ્ધિ અને વિતરણ વિશે ચર્ચા કરો. 14
- 5 ફળદ્રુપતાને અસર કરતાં સામાજિક-આર્થિક પરિબલોની ચર્ચા કરો. 14
- 6 કુલ પ્રજનન દર અને યોજ્યો પ્રજનન દરના ખ્યાલો સમજાવો. ફળદ્રુપતાના અભ્યાસનું મહત્વ ચર્ચો. 14
- 7 વિકસતા અને વિકસિત દેશોમાં ગ્રામીણ શહેરી વસ્તીનું વિતરણ અને તેના તફાવતની ચર્ચા કરો. 14
- 8 ભારતની વસ્તી ગણતરીની પદ્ધતિ અને લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો. 14
- 9 ટૂંકનોંધ લખો : 14
(1) વસ્તી વૃદ્ધિના વિવિધ ઘટકો અને તેનું પરસ્પર પરાવલંબન
(2) વીસમી સદીના વસ્તીના વલણો
- 10 ટૂંકનોંધ લખો : 14
(1) ભારતમાં લગ્નની સાર્વત્રિકતા અને વસ્તી વૃદ્ધિ
(2) 2011ની વસ્તી ગણતરીમાં માહિતી એકત્રિત કરવાની પદ્ધતિ

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All Questions Carry Equal Marks.
(2) Attend Any Five Questions.

- 1 Explain the concept of demography and discuss its scope. 14
- 2 Explain civil registration system and sampling method as a source of population data. 14
- 3 State the causes for population explosion and its impact in India. 14
- 4 Discuss International aspect of population growth and distribution. 14
- 5 Discuss the socio-economics factors affecting fertility. 14
- 6 Explain the concepts of total fertility rate and net reproduction rate. Discuss the importance of the study of fertility. 14
- 7 Discuss distribution of rural urban population in developed and developing countries and difference in it. 14
- 8 Explain the methodology and characteristics of census in India. 14
- 9 Write Short note : 14
 - (1) Various components of population growth and their inter dependence.
 - (2) Population trends in twentieth century.
- 10 Write Short note : 14
 - (1) Universality of marriage in India and population growth.
 - (2) Method of information collected in 2011 census.